

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Eduskunta
Lakivaliokunta

Lausunto
21.10.2019

1/2

Asiantuntijalausunto lakivaliokunnan kokoukseen 24.10.2019

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista sekä laeiksi Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta HE 54/2019 vp

Työ- ja elinkeinoministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa.

Esityksen ensisijaisena tavoitteena on toimeenpanna uusi yhteistyöasetus, mikä edellyttää käytännössä yhteistyöasetusta täydentävien säännösten antamista kuluttajansuojaviranomaisten toimivaltuuksista. Esityksessä ehdotetaan hallinnollisten seuraamusten ja seuraamusmaksun säätämistä asetuksen soveltamisalaan kuuluvien rikkomusten vuoksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö kannattaa ehdotettujen hallinnollisten seuraamusten ja seuraamusmaksun säätämistä. On tärkeää, että kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten toimivaltuuksia tarkistetaan vastaamaan nykyisiä rajat ylittävän digitaalisen kaupankäynnin vaatimuksia ja että viranomaisten yhteistyömahdollisuuksia parannetaan. Yhteistyöasetuksen kansallisessa implementoinnissa on otettu huomioon suhteellisuusperiaatteen toteutuminen.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että ehdotettu seuraamusmaksu toimisi nykyistä uhkasakolla tehostettua kieltoa tehokkaammin ja sillä olisi parempi ennaltaehkäisevä vaikutus. Komissiolta saadun selvityksen mukaan yhteistyöasetuksen 9 artiklan 4 kohdan h alakohdan säännös edellyttää jonkinlaista rahallista sanktiota yhteistyöasetuksen soveltamisalaan kuuluvissa rikkomuksissa, joten nykyinen kielto uhkasakkoineen ei täyttänyt tätä vaatimusta. Työ- ja elinkeinoministeriö kannattaa myös seuraamusmaksun suuruudeksi ehdotettua 4 prosenttia, joka laskettaisiin pääsääntöisesti yrityksen liikevaihdosta. Säännöksellä voidaan katsoa olevan riittävä erityis- ja yleisestävävaikutus. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää hyvinä säännöksiä, joiden mukaan seuraamusmaksu perustuu kokonaisarviointiin ja seuraamusmaksusta voidaan vapauttaa erityisperusteilla.

Työ- ja elinkeinoministeriö kannattaa kuluttaja-asiamiehen antamaan kieltoon ehdotettua muutosta, jonka mukaan elinkeinonharjoittajan vastustaessaan kieltoa on saatettava se markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa. Nykyinen säännös, jonka mukaan kuluttaja-asiamiehen asettama kielto raukeaa elinkeinonharjoittajan vastustuksen vuoksi, on osoittautunut tehottomaksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö kannattaa myös ehdotusta, jonka mukaan kuluttaja-asiamiehellä olisi käytettävissä yhteistyöasetuksen mukaiset toimivaltuudet myös silloin, kun kyse on kansallisista valvonta-asioista tai kolmansissa maissa sijaitsevia elinkeinonharjoittajia koskevista valvonta-asioista. Olisi epäjohtonmukaista ja epätasa-arvoista, jos viranomaisien toimivaltuudet olisivat erilaiset kansallisissa ja rajat ylittävissä tapauksissa.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä, että Kilpailu- ja kuluttajaviraston riittävistä lisäresursseista huolehditaan, jotta uusien tehtävien asianmukainen hoitaminen kuluttajien edut turvaavalla tavalla voidaan toteuttaa.

Työ- ja elinkeinoministeriö on ollut mukana yhteistyöasetuksesta neuvoteltaessa ja oikeusministeriön kansallisen implementoinnin työryhmässä.

Antti Neimala
osastopäällikkö

Sari Alho
neuvotteleva virkamies